

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2021/692

av den 28 april 2021

om inrättande av programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 och rådets förordning (EU) nr 390/2014

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 16.2, 19.2, 21.2, 24, 167 och 168,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾,

av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) ska unionen bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män. I artikel 3 i EU-fördraget anges vidare att unionen ska ha som mål att främja freden, sina värden och folkens välfärd och att den ska respektera rikedom hos sin kulturella och språkliga mångfald och sörja för att det europeiska kulturarvet skyddas och utvecklas. Dessa värden bekräftas och uttrycks i de rättigheter och de principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*).
- (2) Det är av avgörande betydelse att dessa rättigheter och värden fortsätter att aktivt odlas, skyddas, främjas, upprätthållas och spridas bland medborgare och folk och de fortsätter att stå i centrum för unionsprojektet, eftersom en urholkning av skyddet av dessa rättigheter och värden i en medlemsstat kan få skadliga effekter för unionen som helhet. Därför bör det i unionens allmänna budget anslås medel till en ny fond för rättsliga frågor, rättigheter och värden, som omfattar programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden samt programmet för rättsliga frågor som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/693 ⁽⁴⁾. I en tid då samhällena i Europa konfronteras med extremism, radikaliserings och splittring och utrymmet för ett oberoende civilt samhälle krymper, är det viktigare än någonsin att främja, stärka och försvara rättvisa, rättigheter och unionens värden när det gäller respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet och rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna. Detta kommer att få djupgående och direkta följder för politiken,

⁽¹⁾ EUT C 62, 15.2.2019, s. 178.⁽²⁾ EUT C 461, 21.12.2018, s. 196.⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 17 april 2019 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 19 april 2021 (ännu inte offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 28 april 2021 (ännu inte offentliggjord i EUT).⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/693 av den 28 april 2021 om inrättande av programmet för rättsliga frågor och om upphävande av förordning (EU) nr 1382/2013 (se sidan 21 i detta nummer av EUT).

samhället, kulturen och ekonomin i unionen. Som en del av den nya fonden för rättsliga frågor, rättigheter och värden kommer programmet för rättsliga frågor, i enlighet med programmet Rättsliga frågor för perioden 2014–2020 som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1382/2013 ⁽⁵⁾, att fortsätta att stödja en fortsatt utveckling av unionens rättsliga område som bygger på rättsstatsprincipen, rättsväsendets oberoende och opartiskhet, ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende, tillgång till rättslig prövning samt gränsöverskridande samarbete.

Programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden (nedan kallat *programmet*) kommer att samla programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap för perioden 2014–2020 som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 ⁽⁶⁾, och programmet *Ett Europa för medborgarna* som inrättats genom rådets förordning (EU) nr 390/2014 ⁽⁷⁾ (nedan kallade *de föregående programmen*).

- (3) Programmet bör inrättas för en sjuårsperiod så att dess löptid anpassas till den fleråriga budgetramens löptid, som fastställs i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁸⁾.
- (4) Fonden för rättsliga frågor, rättigheter och värden och dess två underliggande finansieringsprogram kommer att inriktas på personer och enheter som bidrar till att göra våra gemensamma värden och vår rika mångfald samt rättigheter och jämlikhet levande och dynamiska. Det slutliga målet är att främja och stödja ett rättighetsbaserat, jämlikt, öppet, pluralistiskt, inkluderande och demokratiskt samhälle. Det innefattar ett dynamiskt och livskraftigt civilsamhälle som en nyckelaktör som uppmuntrar människors demokratiska, samhällseliga och medborgerliga delaktighet och som odlar den rika mångfalden i det europeiska samhället, på grundval av våra gemensamma värden, vår gemensamma historia och våra gemensamma minnen. Enligt artikel 11 i EU-fördraget ska unionens institutioner föra en öppen, tydlig och regelbunden dialog med det civila samhället samt på lämpligt sätt ge medborgarna och de representativa sammanslutningarna möjlighet att ge uttryck för och offentligt diskutera sina åsikter på alla unionens åtgärdsområden.
- (5) En öppen, tydlig och regelbunden dialog med programmets stödmottagare och andra berörda parter bör etableras genom att inrätta en grupp för civil dialog. Gruppen för civil dialog bör vara ett öppet och informellt diskussionsforum och bidra till utbytet av erfarenheter och god praxis och till diskussionen om den politiska utvecklingen inom de områden och mål som omfattas av programmet och relaterade områden. Gruppen för civil dialog bör inte få något ansvar för förvaltningen av programmet.
- (6) Genom att man bygger vidare på och vidareutvecklar de positiva erfarenheterna från de föregående programmen bör programmet göra det möjligt att utveckla synergier för att möta gemensamma utmaningar när det gäller att främja och skydda unionens värden och för att nå den kritiska massa som krävs för att få konkreta resultat på fältet. Detta kommer att göra det möjligt att utnyttja synergipotentialet fullt ut för att på ett mer effektivt sätt stödja de politikområden som omfattas och stärka förmågan inom relaterade politikområden att nå ut till människor och det civila samhället, med målet att nå en jämn geografisk fördelning. För att fungera effektivt bör programmet använda skräddarsydda och riktade strategier för att beakta de olika sektorernas specifika natur, deras olika målgrupper och dessas särskilda behov.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1382/2013 av den 17 december 2013 om inrättande av ett program Rättsliga frågor för perioden 2014–2020 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 73).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 av den 17 december 2013 om inrättande av ett program Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap för perioden 2014–2020 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 62).

⁽⁷⁾ Rådets förordning (EU) nr 390/2014 av den 14 april 2014 om inrättande av programmet "Ett Europa för medborgarna" för perioden 2014–2020 (EUT L 115, 17.4.2014, s. 3).

⁽⁸⁾ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11).

- (7) Fullständig respekt för och främjande av rättsstatsprincipen och demokratin är grundförutsättningar för att man ska kunna bygga upp medborgarnas förtroende för unionen och säkerställa ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna. Genom att främja rättigheter och värden kommer programmet att bidra till uppbyggnaden av en mer demokratisk union, respekten för rättsstatsprincipen och demokratisk dialog, öppenhet och god förvaltning, även när utrymmet för det civila samhället krymper.
- (8) För att föra unionen närmare dess medborgare och främja demokratiskt deltagande krävs en rad olika åtgärder och samordnade ansträngningar. Unionsmedborgarskapet och den europeiska identiteten bör utvecklas och främjas genom att medborgarna uppmuntras att förstå den politiska beslutsprocessen och genom att främja medborgerligt engagemang i unionens åtgärder. Åtgärder för att sammanföra medborgare genom vänortprojekt och nätverk av städer och stödja det civila samhällets organisationer på lokal, regional, nationell och transnationell nivå på de områden som omfattas av programmet kommer dessutom att bidra till att stärka medborgarnas engagemang i samhället och i slutändan deras aktiva delaktighet i det demokratiska livet i unionen. Samtidigt kan stödverksamhet som främjar ömsesidig förståelse, interkulturell dialog, kulturell och språklig mångfald, social delaktighet och respekt för andra bidra till en känsla av tillhörighet till unionen och av ett gemensamt medborgarskap inom ramen för en europeisk identitet, baserad på en gemensam förståelse av våra gemensamma europeiska värden, vår gemensamma europeiska kultur och historia samt vårt gemensamma europeiska arv. Främjandet av en ökad känsla av samhörighet med unionen och unionens värden är särskilt viktigt bland medborgare i dess yttersta randområden på grund av deras avsides läge och avstånd från den europeiska kontinenten.
- (9) Åminnelseverksamhet och kritisk eftertanke kring Europas historiska minnen är nödvändiga inslag för att göra medborgarna, särskilt unga, medvetna om sin gemensamma historia och sina gemensamma värden, som grundval för en gemensam framtid. Åminnelseverksamhet bör begrunda orsakerna till de totalitära regimerna i Europas nutidshistoria, särskilt nazismen, som ledde till förintelsen, fascismen, stalinismen och totalitära kommunistregimer, och bör hedra minnet av offren för deras brott. Den bör även omfatta verksamhet som gäller andra avgörande ögonblick och viktiga hållpunkter i Europas nutidshistoria. Relevansen av historiska, sociala, kulturella och interkulturella faktorer bör också beaktas för att skapa en europeisk identitet som bygger på gemensamma värden och en känsla av samhörighet.
- (10) Medborgarna bör bli mer medvetna om sina rättigheter på grundval av unionsmedborgarskapet, och de bör kunna känna sig bekväma med att bo, resa, studera, arbeta och utföra frivilligarbete i en annan medlemsstat. De bör känna att de kan åtnjuta och utöva alla sina medborgerliga rättigheter och förlita sig på att rättigheterna är tillgängliga på lika villkor, kan göras gällande utan inskränkningar och omfattas av skydd, utan någon diskriminering oavsett var i unionen de befinner sig. Det civila samhället behöver stödjas för att främja, skydda och öka medvetenheten om unionens värden och för att bidra till att de rättigheter som följer med unionsrätten faktiskt kan åtnjutas.
- (11) Jämställdhet är ett grundläggande värde och ett mål för unionen. På det hela taget har framstegen på jämställdhetsområdet dock stagnerat. Diskriminering och ojämlik behandling av kvinnor och flickor, liksom olika former av våld riktat mot dem, kränker deras grundläggande rättigheter och hindrar dem från att delta fullt ut i politiken, samhället och ekonomin. Dessutom utgör politiska, strukturella och kulturella barriärer ett hinder för att uppnå verklig jämställdhet. Att främja jämställdhet och jämställdhetsintegrering i all verksamhet som bedrivs av unionen är därför en viktig uppgift för unionen och en drivkraft för ekonomisk tillväxt och social utveckling som bör stödjas genom programmet. Att aktivt bekämpa stereotyper och ta itu med tyst diskriminering och diskriminering på flera grunder är särskilt viktigt. Lika tillgång till arbete, likvärdigt arbetsmarknadsdeltagande och undanröjande av hinder för karriärutveckling inom alla sektorer, till exempel rättsväsendet och sektorer med koppling till naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, är jämställdhetens stöttepelare. Fokus bör också ligga på balansen mellan arbetsliv och privatliv och på lika fördelning mellan män och kvinnor av obetalt hushållsarbete och omsorg om barn, äldre och andra personer i beroendeställning, eftersom dessa är frågor som är nära sammankopplade till uppnåendet av ett likvärdigt ekonomiskt oberoende och deltagande och till uppnåendet av jämställdhet mellan kvinnor och män.

- (12) Könrelaterat våld och våld mot riskutsatta grupper (barn, unga och andra riskutsatta grupper, såsom hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättning) utgör en allvarlig kränkning av grundläggande rättigheter och fortgår i hela unionen, i alla sociala och ekonomiska sammanhang, och har allvarliga konsekvenser för offrens fysiska, mentala och psykiska hälsa och för samhället som helhet. Könrelaterat våld och trakasserier i både hemmet och det offentliga rummet drabbar mest kvinnor. Att bekämpa sådant våld och sådana trakasserier är därför en nyckelåtgärd för att främja jämställdhet. I Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen) definieras våld mot kvinnor som varje fall av könrelaterat våld som leder till, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell, psykisk eller ekonomisk skada eller fysiskt, sexuellt, psykiskt eller ekonomiskt lidande för kvinnor, inbegripet hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, oavsett om det sker i ett offentligt eller privat sammanhang. Åtgärder för att bekämpa könrelaterat våld kräver en flerdimensionell strategi och inbegriper att ta itu med dess rättsliga, ekonomiska, utbildningsrelaterade och hälsorelaterade aspekter. Man måste också aktivt bekämpa såväl könsstereotyper från tidig ålder som alla former av hatpropaganda och våld på nätet. I det sammanhanget är det av största vikt att stödja kvinnorrättsorganisationer och andra aktörer som arbetar på detta område. Barn, unga och andra riskutsatta grupper, såsom hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättning, riskerar också i större utsträckning att utsättas för våld, särskilt inom familjeförhållanden och i nära relationer.

Åtgärder bör vidtas för att främja riskutsatta personers rättigheter – i synnerhet barns rättigheter, däribland de som är föräldralösa, oavsett om detta är till följd av brottsliga handlingar i hemmet eller något annat, och andra särskilt utsatta grupper av barn – och bidra till att skydda dem och säkerställa deras rätt till utveckling och värdighet. Åtgärder för att bekämpa alla former av våld, särskilt könrelaterat våld, främja förebyggande av sådant våld och skydda och stödja dess offer är unionsprioriteringar som hjälper individer att tillvarata sina grundläggande rättigheter och främjar jämställdhet. Dessa prioriteringar bör stödjas genom programmet. Vikten av att bevilja finansiering inom ramen för programmet till organisationer i det civila samhället som främjar jämställdhet, bekämpar könrelaterat våld och främjar kvinnors rättigheter, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och hbtqi-personers rättigheter, i samtliga medlemsstater betonas. All sådan verksamhet strävar efter att främja Europeiska unionens centrala värden och bör därför stödjas i hela unionen, utan undantag.

- (13) En stark politisk vilja och samordnade insatser som bygger på metoder och resultat från de föregående Daphne-programmen, programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap och programmet Rättsliga frågor är nödvändiga förutsättningar för att förebygga och bekämpa alla former av våld och för att skydda offren. Det bör särskilt framhållas att finansiering via Daphne för att förebygga och bekämpa våld mot barn, unga och kvinnor samt skydda offer har, sedan starten 1997, varit en verklig framgång, i fråga om såväl popularitet bland berörda aktörer (offentliga myndigheter, akademiska institutioner och icke-statliga organisationer) som hur effektiva de finansierade projekten har varit. Daphne-programmet har finansierat projekt för att öka medvetenheten, tillhandahålla stödtjänster för offer och stödja det civila samhällets organisationers verksamheter på fältet. Det har tagit upp alla former av våld, inklusive våld i hemmet, sexuellt våld, människohandel, stalkning och skadliga sedvänjor som kvinnlig könsstympning, liksom nya framväxande former av våld, exempelvis nätmobbning och nältrakasserier. Mot bakgrund av att antalet offer för könrelaterat våld fortfarande är alarmerande är det viktigt att fortsätta med alla dessa åtgärder med ett oberoende budgetanslag för verksamheter som genomför det specifika målet att förebygga och bekämpa alla former av könrelaterat våld inom ramen för Daphne och att vederbörligen beakta resultat och erfarenheter från dessa vid genomförandet av programmet.
- (14) Icke-diskriminering är en av unionens grundläggande principer. I artikel 19 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs om åtgärder för att bekämpa diskriminering på grund av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Icke-diskriminering fastställs även i artikel 21 i stadgan. Särdragen hos olika former av diskriminering, däribland direkt, indirekt och strukturell diskriminering, bör beaktas, och lämpliga åtgärder för att förebygga och bekämpa diskriminering på en eller flera grunder bör utarbetas parallellt. Programmet bör stödja åtgärder för att förebygga och bekämpa alla former av diskriminering, rasism, främlingsfientlighet, afrofobi, antisemitism, antiziganism och antimuslimskt hat samt alla andra former av intolerans, inklusive homofobi, bifobi, transfobi, intersexfobi och intolerans som gäller könsidentitet, såväl på nätet som i verkliga livet, samt intolerans mot personer som tillhör minoriteter, med hänsyn till diskriminering på flera grunder. Särskild uppmärksamhet bör i detta sammanhang också ägnas åt att förebygga och bekämpa alla former av

våld, hat, segregering och stigmatisering, samt åt att bekämpa mobbning, trakasserier och intolerant behandling. Programmet bör genomföras på ett sådant sätt att programmet och annan verksamhet inom unionen med samma mål ömsesidigt stärker varandra, särskilt de verksamheter som avses i kommissionens meddelande av den 5 april 2011 med titeln *En EU-ram för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020* och i rådets rekommendation av den 9 december 2013 om verkningfulla åtgärder för integrering av romer i medlemsstaterna ⁽⁹⁾.

- (15) Hinder i den sociala och fysiska miljön samt bristande tillgänglighet hindrar personer med funktionsnedsättning från att delta fullt ut och effektivt i samhället på lika villkor med andra. Personer med funktionsnedsättning stöter på hinder bland annat i förbindelse med att få tillgång till arbetsmarknaden, dra fördel av en inkluderande och kvalitativ utbildning, undvika fattigdom och social utestängning, beredas tillgång till kulturella initiativ och media samt att utöva politiska rättigheter. I egenskap av part i Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, har unionen och alla dess medlemsstater åtagit sig att främja, skydda och säkerställa det fulla och lika åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionshinder. Den konventionen har blivit en integrerad del av unionens rättsordning.
- (16) Rätten till respekt för privatliv och familjeliv, bostad och kommunikationer är en grundläggande rättighet som fastställs i artikel 7 i stadgan. Skyddet av personuppgifter är en grundläggande rättighet som fastställs i artikel 16 i EUF-fördraget och i artikel 8 i stadgan. Efterlevnaden av reglerna om skydd av personuppgifter är föremål för kontroller av oberoende tillsynsmyndigheter. Unionens regelverk, framför allt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ⁽¹⁰⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 ⁽¹¹⁾, innehåller bestämmelser för att säkerställa att rätten till skydd av personuppgifter tillämpas på ett effektivt sätt. Dessa rättsliga instrument ger de nationella tillsynsmyndigheterna med ansvar för dataskydd i uppgift att främja allmänhetens medvetenhet om och förståelse av risker, regler, skyddsåtgärder och rättigheter som har samband med behandlingen av personuppgifter. Unionen bör kunna bedriva medvetandehöjande åtgärder, bland annat genom att stödja organisationer i det civila samhället som verkar för att skyddet av personuppgifter följer unionens standarder, och genomföra studier och annan relevant verksamhet med hänsyn till betydelsen av rätten till skydd av personuppgifter i en tid av snabb teknisk utveckling.
- (17) Enligt artikel 24 i EUF-fördraget ska Europaparlamentet och rådet anta bestämmelser om de förfaranden och villkor som krävs för framläggande av ett medborgarinitiativ enligt artikel 11 i EU-fördraget. Så har också skett genom antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/788 ⁽¹²⁾. Programmet bör stödja finansieringen av tekniskt och organisatoriskt stöd för genomförandet av den förordningen, vilket skulle stärka medborgarnas möjligheter att utöva rätten att föreslå och stödja europeiska medborgarinitiativ.
- (18) I enlighet med artiklarna 8 och 10 i EUF-fördraget bör integreringen av jämställdhet och icke-diskriminering stödjas i all verksamhet inom programmet. En interimsvärdering och en slutlig utvärdering av programmet bör innehålla en utvärdering av könsspecifika konsekvenser för att bedöma i vilken utsträckning det bidrar till jämställdhet och bedöma huruvida programmet har oavsiktliga negativa konsekvenser för jämställdheten. I det sammanhanget, och samtidigt som hänsyn tas till de olika verksamheternas natur inom programmets olika delar och deras storlek, är det viktigt att enskilda uppgifter som samlas in av de projektansvariga delas upp efter kön när så är möjligt. Det är också viktigt att ge de sökande information om hur man beaktar jämställdhet, bland annat information om användningen av verktyg för jämställdhetsintegrering, såsom jämställdhetsbudgetering och könsspecifik konsekvensbedömning vid behov. En jämn könsfördelning bör beaktas vid samråd med sakkunniga och berörda parter.

⁽⁹⁾ EUT C 378, 24.12.2013, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/788 av den 17 april 2019 om det europeiska medborgarinitiativet (EUT L 130, 17.5.2019, s. 55).

- (19) I artikel 3 i EUF-fördraget åläggs unionen att bland annat främjaskyddet av barns rättigheter i enlighet med artikel 24 i stadgan och FN:s konvention om barnets rättigheter.

- (20) I enlighet med unionsrättsakter om likabehandling har medlemsstaterna inrättat oberoende organ för främjandet av likabehandling (nedan kallade *jämlikhetsorgan*) för att motverka diskriminering på grund av ras, etniskt ursprung och kön. Många medlemsstater har dock gått längre än kraven i dessa unionsrättsakter och säkerställt att jämlikhetsorgan också kan hantera frågor om diskriminering på andra grunder, t.ex. språk, ålder, könsegenskaper, könsidentitet och varierat könsuttryck, sexuell läggning, religion och övertygelse, samt funktionshinder. Jämlikhetsorganen spelar en viktig roll när det gäller att främja jämlikhet och säkerställa en effektiv tillämpning av lagstiftningen om likabehandling, särskilt genom att tillhandahålla ett oberoende stöd till personer som utsatts för diskriminering, genomföra oberoende undersökningar om diskriminering samt offentliggöra oberoende rapporter och lämna rekommendationer i alla frågor som rör diskriminering i sina respektive medlemsstater. Det är mycket viktigt att det arbete som utförs av jämlikhetsorganen är samordnat på unionsnivå i detta hänseende.

Det europeiska nätverket för jämlikhetsorgan (Equinet) inrättades 2007 och utgörs av de jämlikhetsorgan, som föreskrivs i rådets direktiv 2000/43/EG ⁽¹³⁾ och 2004/113/EG ⁽¹⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG ⁽¹⁵⁾ och 2010/41/EU ⁽¹⁶⁾. Den 22 juni 2018 antog kommissionen rekommendation (EU) 2018/951 ⁽¹⁷⁾ om standarder för jämlikhetsorgan som omfattar deras mandat, oberoende, effektivitet, samordning och samarbete. Equinet har en särskild ställning, eftersom det är den enda enheten som säkerställer samordning av verksamheter som bedrivs av jämlikhetsorgan. Den samordningen av Equinet är av central betydelse för ett effektivt genomförande av unionsrätten mot diskriminering i medlemsstaterna och bör stödjas genom programmet.

- (21) För att göra tillgängligheten mer användarvänlig och ge opartisk vägledning och praktisk information och bistå sökande, berörda parter och stödmottagare med avseende på alla aspekter av programmet bör medlemsstaterna kunna inrätta kontaktpunkter för programmet. Kontaktpunkterna för programmet bör utföra sina uppgifter på ett oberoende sätt och utan att myndigheterna lägger sig i deras beslut. Det är viktigt att medlemsstaterna ges möjlighet att välja det mest lämpliga sättet att förvalta kontaktpunkterna för programmet, inklusive genom myndigheter, det civila samhällets organisationer eller konsortier av dessa. Kontaktpunkter för programmet bör inte ha något ansvar för förvaltningen av programmet.

- (22) Oberoende människorättsorganisationer och det civila samhällets organisationer spelar en väsentlig roll för att främja, skydda och öka medvetenheten om unionens gemensamma värden, och för att bidra till ett effektivt utövande av rättigheter enligt unionsrätten, inklusive stadgan. Som framgår av Europaparlamentets resolution av den 19 april 2018 ⁽¹⁸⁾ är ökade medel och ett tillräckligt finansiellt stöd avgörande för utvecklingen av gynnsamma och hållbara förutsättningar för att det civila samhällets organisationer ska kunna stärka sin roll och göra det möjligt för dem att utföra sina uppgifter på ett oberoende och effektivt sätt. Unionsfinansieringen bör komplettera insatserna på nationell nivå genom att bidra till att stödja, stärka och bygga upp kapaciteten hos det civila samhällets oberoende organisationer som verkar för att främja rättigheter och värden och vars verksamhet bidrar till det strategiska säkerställandet av rättigheter som fastställs i unionsrätten, inklusive stadgan, bland annat genom

⁽¹³⁾ Rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung (EGT L 180, 19.7.2000, s. 22).

⁽¹⁴⁾ Rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster (EUT L 373, 21.12.2004, s. 37).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (EUT L 204, 26.7.2006, s. 23).

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/41/EU av den 7 juli 2010 om tillämpning av principen om likabehandling av kvinnor och män som är egenföretagare och om upphävande av rådets direktiv 86/613/EEG (EUT L 180, 15.7.2010, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Kommissionens rekommendation (EU) 2018/951 av den 22 juni 2018 om standarder för jämlikhetsorgan (EUT L 167, 4.7.2018, s. 28).

⁽¹⁸⁾ EUT C 390, 18.11.2019, s. 117.

opinionsbildning såsom strategisk tvistlösning, kampanjande, kommunikation och annan övervakande verksamhet, samt till att främja, tillvarata och öka medvetenheten om unionens värderingar på lokal, regional, nationell och transnationell nivå. Programmet bör genomföras på ett användarvänligt sätt, t.ex. genom ett användarvänligt ansöknings- och rapporteringsförfarande. Särskild uppmärksamhet bör ägnas programmets tillgänglighet för det civila samhällets organisationer på lokal, regional, nationell och transnationell nivå, bland annat vad gäller lokala organisationer i det civila samhället på gräsrotsnivå samt stödmottagarnas kapacitet. Detta bör i tillämpliga fall inbegripa överväganden om tillhandahållande av finansiellt stöd till tredje parter.

- (23) Kommissionen bör säkerställa övergripande konsekvens, komplementaritet och synergier med det arbete som utförs av unionens organ och byråer, särskilt Europeiska jämställdhetsinstitutet och Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, och bör ta hänsyn till det arbete som utförs av andra nationella och internationella aktörer på de områden som omfattas programmet.
- (24) På vissa villkor bör programmet vara öppet för deltagande av medlemmar i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Anslutande länder, kandidatländer, potentiella kandidatländer som omfattas av en föranslutningsstrategi, länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken och andra tredjeländer bör också kunna delta i programmet.
- (25) För att säkerställa en effektiv fördelning av anslag ur unionens allmänna budget är det nödvändigt att säkerställa att alla åtgärder som vidtas inom ramen för programmet har ett unionsmervärde, fungerar som komplement till medlemsstaternas åtgärder och är konsekventa med andra unionsåtgärder. Konsekvens, komplementaritet och synergier bör eftersträvas med finansieringsprogram som stödjer politikområden som har en nära anknytning, särskilt med programmet rättsliga frågor, samt med programmet Kreativa Europa, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) XXXX/XXXX ⁽¹⁹⁾, samt Erasmus+, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) XXXX/XXXX ⁽²⁰⁾, för att förverkliga potentialen i samverkan på områdena kultur, media, konst, utbildning och kreativitet. Det är nödvändigt att skapa synergier med andra unionsfinansieringsprogram, särskilt på områdena sysselsättning och kampen mot social utestängning, särskilt med Europeiska socialfonden+, samt inom områdena den inre marknaden, företagande, ungdom, hälsa, medborgarskap och rättvisa, migration, säkerhet, forskning, innovation, teknik, näringsliv, sammanhållning, turism, yttre förbindelser, handel och hållbar utveckling.
- (26) I denna förordning fastställs en finansieringsram för hela programmets löptid som ska utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i punkt 18 i det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel ⁽²¹⁾, för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförordandet.
- (27) I enlighet med artikel 193.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽²²⁾ (nedan kallad *budgetförordningen*) får bidrag tilldelas för redan inledda åtgärder, om sökanden kan visa att det var nödvändigt att inleda åtgärden innan bidragsöverenskommelsen undertecknades. Sådana kostnader som uppkom före den dag då bidragsansökan lämnades in är emellertid inte stödberättigande, utom i vederbörligen motiverade undantagsfall. För att undvika avbrott i unionsstödet som skulle kunna inverka negativt på unionens intressen bör det vara möjligt att,

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) XXXX/XXXX av den XXX om inrättande av programmet Kreativa Europa (2021–2027) och om upphävande av förordning (EU) nr 1295/2013 (ännu inte offentliggjord i EUT).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) XXXX/XXXX av den XXX om inrättande av Erasmus+: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott, och om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013 (ännu inte offentliggjord i EUT).

⁽²¹⁾ EUT L 433I, 22.12.2020, s. 28.

⁽²²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

för en begränsad tidsperiod i början av den fleråriga budgetramen 2021–2027, betrakta kostnader som uppkommit med avseende på åtgärder som stöds genom denna förordning och som redan har inletts som stödberättigande från och med den 1 januari 2021, även om de genomfördes och uppkom innan bidragsansökan lämnades in.

- (28) Budgetförordningen är tillämplig på detta program. I budgetförordningen fastställs regler för genomförandet av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling, indirekt förvaltning, finansieringsinstrument, budgetgarantier, ekonomiskt stöd och ersättning till externa experter.
- (29) Finansieringstyperna och metoderna för genomförande enligt denna förordning bör väljas ut på grundval av deras kapacitet att uppnå de specifika målen för åtgärderna och åstadkomma resultat, med beaktande av framför allt kostnaderna för kontroller, den administrativa bördan, kapaciteten för berörda parter och berättigade stödmottagare samt den förväntade risken för bristande efterlevnad. Detta bör omfatta beaktande av användning av enhetsbelopp, schablonsatser och enhetskostnader, samt finansiering som inte är kopplad till kostnaderna, enligt vad som avses i artikel 125.1 i budgetförordningen.
- (30) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 ⁽²³⁾ samt rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95 ⁽²⁴⁾, (Euratom, EG) nr 2185/96 ⁽²⁵⁾ och (EU) 2017/1939 ⁽²⁶⁾ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet åtgärder avseende förebyggande, upptäckt, korrigerande och utredning av oriktigheter, inklusive bedrägerier, avseende krav på återbetalning av medel som förlorats, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt, när så är lämpligt, avseende påförande av administrativa sanktioner. I enlighet med förordningarna (Euratom, EG) nr 2185/96 och (EU, Euratom) nr 883/2013 har Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) befogenhet att göra administrativa utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 har Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) befogenhet att utreda och lagföra brott som skadar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 ⁽²⁷⁾.

I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som mottar medel från unionen samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, bevilja kommissionen, Olaf, revisionsrätten och – när det gäller de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete enligt förordning (EU) 2017/1939 – Eppo de rättigheter och den tillgång som krävs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

- (31) Tredjeländer som är medlemmar i EES får delta i unionens program inom ramen för det samarbete som inrättas genom avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ⁽²⁸⁾, av vilket följer att programmen ska genomföras på grundval av ett beslut antaget inom ramen för det avtalet. Tredjeländer får också delta på grundval av andra rättsliga instrument. En särskild bestämmelse bör införas i denna förordning som kräver att tredjeländer beviljar de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Olaf och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt.

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁴⁾ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽²⁵⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på plats som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽²⁶⁾ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽²⁸⁾ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

- (32) Övergripande finansiella regler som antas av Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget är tillämpliga på denna förordning. Dessa regler fastställs i budgetförordningen och anger särskilt bestämmelser om budgetens uppställning och genomförande genom bidrag, upphandling, priser och indirekt genomförande samt föreskriver kontroller av ansvaret hos aktörer i budgetförvaltningen. Regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget omfattar även en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten.
- (33) I enlighet med rådets beslut 2013/755/EU ⁽²⁹⁾ är personer och relevanta offentliga och/eller privata organ och institutioner i utomeuropeiska länder och territorier berättigade till finansiering, med förbehåll för programmets regler och mål och eventuella ordningar som gäller för den medlemsstat till vilken det berörda utomeuropeiska landet eller territoriet är knutet.
- (34) För att ge uttryck för vikten av att bekämpa klimatförändringar i överensstämmelse med unionens åtaganden att genomföra Parisavtalet som antagits inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar och uppfylla Förenta nationernas mål för hållbar utveckling är programmet avsett att bidra till integreringen av klimatåtgärder och uppnåendet av det övergripande målet att 30 % av utgifterna i unionens budget ska stödja klimatmål och till ambitionen att 7,5 % av unionens budget 2024 och 10 % 2026 och 2027 ska återspegla utgifterna för biologisk mångfald, samtidigt som befintliga överlappningar mellan klimatmål och mål för biologisk mångfald beaktas. Programmet bör stödja verksamhet som respekterar unionens normer och prioriteringar för klimatet och miljön och principen i den europeiska gröna given om att inte vålla skada. Relevanta åtgärder bör identifieras under programmets utarbetande och genomförande och omprövas i samband med relevanta utvärderingar och översyner.
- (35) Enligt punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ⁽³⁰⁾ bör detta program utvärderas på grundval av information som samlats in i enlighet med särskilda övervakningskrav, samtidigt som en administrativ börda, särskilt för medlemsstaterna, och överreglering undviks. Dessa krav bör när så är lämpligt innefatta mätbara indikatorer som utgångspunkt för utvärdering av programmets faktiska konsekvenser.
- (36) I syfte att säkerställa en effektiv bedömning av programmets framsteg när det gäller att uppnå dess mål bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på indikatorer, i enlighet med vad som anges i artiklarna 14 och 16 samt i bilaga II. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (37) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av den här förordningen, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽³¹⁾.
- (38) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att skydda och främja de rättigheter och värden som är förankrade i fördragen, stadgan och tillämpliga internationella människorättskonventioner, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

⁽²⁹⁾ Rådets beslut 2013/755/EU av den 25 november 2013 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen (ULT-beslutet) (EUT L 344, 19.12.2013, s. 1).

⁽³⁰⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽³¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (39) Förordningarna (EU) nr 1381/2013 och (EU) nr 390/2014 bör därför upphävas.
- (40) För att säkerställa kontinuitet i tillhandahållandet av stöd inom det relevanta politikområdet och göra det möjligt att påbörja genomförandet från och med början av den fleråriga budgetramen 2021–2027, bör denna förordning skyndsamt träda i kraft och bör tillämpas med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 2021.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

Genom denna förordning inrättas programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden (nedan kallat *programmet*) för den fleråriga budgetramens löptid 2021–2027, såsom fastställs i förordning (EU, Euratom) 2020/2093.

I förordningen fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

Artikel 2

Programmets mål

1. Programmets allmänna mål är att skydda och främja de rättigheter och värden som är förankrade i fördragen, stadgan och tillämpliga internationella människorättskonventioner, särskilt genom att stödja det civila samhällets organisationer och andra berörda parter som är verksamma på lokal, regional, nationell och transnationell nivå och genom att uppmuntra medborgarnas demokratiska och medborgerliga deltagande i syfte att upprätthålla och vidareutveckla öppna, rättighetsbaserade, demokratiska, jämlika och inkluderande samhällen som bygger på rättsstatsprincipen.
2. Inom ramen för det allmänna mål som anges i punkt 1 ska programmet ha följande specifika mål, vilka motsvarar segment:
 - a) Att skydda och främja unionens värden (segmentet Unionens värden).
 - b) Att främja rättigheter, icke-diskriminering och jämlikhet, inbegripet jämställdhet, och att främja jämställdhetsintegrering och integrering av ett icke-diskrimineringsperspektiv (segmentet Jämlikhet, rättigheter och jämställdhet).
 - c) Att främja medborgarnas engagemang och deltagande i unionens demokratiska liv och utbyten mellan medborgarna i olika medlemsstater samt öka deras medvetenhet om deras gemensamma europeiska historia (segmentet Medborgarnas engagemang och deltagande).
 - d) Att bekämpa våld, inbegripet könsrelaterat våld (segmentet Daphne).

Artikel 3

Segmentet Unionens värden

Inom ramen för det allmänna mål som anges i artikel 2.1 och det specifika mål som anges i artikel 2.2 a ska programmet vara inriktat på att skydda, främja och öka medvetenheten om rättigheter genom att ge ekonomiskt stöd till det civila samhällets organisationer som är verksamma på lokal, regional, nationell och transnationell nivå så att de kan främja och vårda dessa rättigheter, vilket också stärker skyddet och främjandet av unionens värden och respekt för rättsstatsprincipen och bidrar till uppbyggnaden av en mer demokratisk union, demokratisk dialog, insyn och god samhällsstyrning.

*Artikel 4***Segmentet Jämlikhet, rättigheter och jämställdhet**

Inom ramen för det allmänna mål som anges i artikel 2.1 och det specifika mål som anges i artikel 2.2 b ska programmet vara inriktat på att

1. främja jämlikhet och förebygga och bekämpa ojämlikhet och diskriminering baserat på kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning och iakttäta principen om förbud mot diskriminering på de grunder som anges i artikel 21 i stadgan,
2. stödja, driva på och genomföra en övergripande politik som syftar till att
 - a) främja kvinnors möjlighet att till fullo utnyttja sina rättigheter; jämställdhet, inbegripet balans mellan arbetsliv och privatliv; kvinnors egenmakt; och jämställdhetsintegrering,
 - b) främja icke-diskriminering och integrering av ett icke-diskrimineringsperspektiv,
 - c) bekämpa rasism, främlingsfientlighet och alla former av intolerans, inbegripet homofobi, bifobi, transfobi, intersexfobi och intolerans på grundval av könsidentitet, såväl på nätet som i verkliga livet,
 - d) skydda och främja barnets rättigheter,
 - e) skydda och främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning,
3. skydda och främja de rättigheter som är knutna till unionsmedborgarskapet och rätten till skydd av personuppgifter.

*Artikel 5***Segmentet Medborgarnas engagemang och deltagande**

Inom ramen för det allmänna mål som anges i artikel 2.1 och det specifika mål som anges i artikel 2.2 c ska programmet vara inriktat på att:

1. stödja projekt som syftar till åminnelse av avgörande moment i Europas nutidshistoria, bland annat auktoritära och totalitära regimers maktövertagande, inklusive dess orsaker och följder, och projekt som syftar till att öka unionsmedborgarnas medvetenhet om Europas gemensamma historia, kultur, kulturarv och värden, och därigenom öka deras förståelse av unionen, dess ursprung, syfte, mångfald och resultat och av vikten av ömsesidig förståelse och tolerans,
2. främja medborgarnas och representativa sammanslutningars deltagande i och bidrag till det demokratiska och medborgerliga livet i unionen genom att möjliggöra för dem att ge uttryck för och offentligt utbyta sina åsikter inom alla unionens åtgärdsområden,
3. främja utbyten mellan medborgare från olika länder, särskilt genom vänortssamverkan och nätverk av orter, så att de får praktisk erfarenhet av den rikedom och mångfald som finns i unionens gemensamma arv och för att göra dem medvetna om att sådan rikedom och mångfald utgör en solid grund för en gemensam framtid.

*Artikel 6***Segmentet Daphne**

Inom ramen för det allmänna mål som anges i artikel 2.1 och det specifika mål som anges i artikel 2.2 d ska programmet vara inriktat på att

1. på alla nivåer förebygga och bekämpa alla former av könsrelaterat våld mot kvinnor och flickor och våld i hemmet, inklusive genom att främja de normer som fastställs i Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen),
2. förebygga och bekämpa alla former av våld mot barn, unga och andra riskutsatta grupper, såsom hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättning,

3. stödja och skydda alla direkta och indirekta offer för de former av våld som avses i leden 1 och 2, till exempel offer för våld i hemmet som begås i familjen eller i nära relationer, bland annat barn som blivit föräldralösa till följd av brott i hemmet, samt stödja och säkerställa samma skyddsnivå i hela unionen för offer för könsrelaterat våld.

Artikel 7

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2027 ska vara 641 705 000 EUR i löpande priser.
2. Till följd av den programspecifika justering som föreskrivs i artikel 5 i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 ska det belopp som anges i punkt 1 i den här artikeln höjas med ett ytterligare anslag på 800 000 000 EUR i 2018 års priser såsom anges i bilaga II till den förordningen.
3. Inom ramen för det belopp som anges i punkt 1 ska följande vägledande belopp anslås för följande mål:
 - a) 297 366 097 EUR i löpande priser, dvs. 46,34 % av den totala finansieringsramen, för de specifika mål som anges i artikel 2.2 a.
 - b) 169 410 120 EUR i löpande priser, dvs. 26,4 % av den totala finansieringsramen, för de specifika mål som anges i artikel 2.2 b och d.
 - c) 174 928 783 EUR i löpande priser, dvs. 27,26 % av den totala finansieringsramen, för de specifika mål som anges i artikel 2.2 c.
4. Inom ramen för det belopp som anges i punkt 2 ska följande vägledande belopp anslås för följande mål:
 - a) 43 %, upp till 344 000 000 EUR i 2018 års priser, för de specifika mål som anges i artikel 2.2 a.
 - b) 23,07 %, upp till 184 560 000 EUR i 2018 års priser, för de specifika mål som anges i artikel 2.2 b och d.
 - c) 23,93 %, upp till 191 440 000 EUR i 2018 års priser, för de specifika mål som anges i artikel 2.2 c.
 - d) 10 %, upp till 80 000 000 EUR i 2018 års priser, för något av de mål som anges i artikel 2.2.
5. Inom ramen för de belopp som anges i punkterna 3 a och b samt 4 a och b ska minst 50 % anslås till stödverksamhet som bedrivs av organisationer i det civila samhället, varav minst 40 % ska anslås till lokala och regionala organisationer i det civila samhället.
6. Inom ramen för det belopp som anges i punkterna 3 b och 4 b ska minst 40 % anslås till stödverksamhet för att på alla nivåer förebygga och bekämpa alla former av könsrelaterat våld och minst 15 % till verksamhet som främjar kvinnors möjlighet att till fullo utnyttja sina rättigheter; jämställdhet, inbegripet balans mellan arbetsliv och privatliv; kvinnors egenmakt och jämställdhetsintegrering.
7. Inom ramen för det belopp som anges i punkterna 3 c och 4 c ska minst 65 % anslås till demokratiskt deltagande och 15 % till åminnelseverksamhet.
8. Kommissionen får inte avvika från de anslagna procentsatserna av programmets medel enligt punkterna 6 och 7 med mer än tio procentenheter.
9. De belopp som anges i punkterna 1 och 2 får användas för tekniskt och administrativt bistånd för genomförandet av programmet, såsom förberedelse, övervakning, kontroll, revision och utvärdering, inklusive centrala informationstekniska system, studier, expertmöten och kommunikation om prioriteringar samt områden med anknytning till programmets allmänna mål.

10. I enlighet med artikel 193.2 andra stycket a i budgetförordningen, med beaktande av den här förordningens försenade ikraftträdande och för att säkerställa kontinuitet, får, för en begränsad period, kostnader som uppkommit med avseende på åtgärder som stöds inom ramen för den här förordningen, betraktas som stödberättigande från och med den 1 januari 2021 även om de uppkom innan bidragsansökan inlämnades.

11. Medel anslagna till medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning får på den berörda medlemsstatens begäran överföras till programmet med förbehåll för de villkor som fastställs i artikel 26 i en Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Europeiska havs- fiskeri-och vattenbruksfonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt Instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (nedan kallad *förordningen om gemensamma bestämmelser för 2021–2027*). Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 första stycket a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med led c i det stycket. Dessa resurser ska användas till förmån för den berörda medlemsstaten.

Artikel 8

Tredjeländer som är associerade till programmet

Programmet ska vara öppet för deltagande för följande tredjeländer:

- a) Medlemmar av Efta som är medlemmar i EES, i enlighet med villkoren i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
- b) Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidater, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i respektive ramavtal och associeringsrådsbeslut eller i liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som föreskrivs i avtal mellan unionen och dessa länder.
- c) Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i unionens program i enlighet med respektive ramavtal och associeringsrådsbeslut eller i liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som finns i avtal mellan unionen och dessa länder.
- d) Andra tredjeländer i enlighet med de villkor som fastställs i särskilda avtal som omfattar tredjelandets deltagande i unionens program, under förutsättning att avtalet
 - i) säkerställer en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i unionsprogrammen,
 - ii) föreskriver villkor för deltagande i programmen, inbegripet beräkning av ekonomiska bidrag till de enskilda programmen och deras administrativa kostnader,
 - iii) inte ger tredjelandet någon beslutsbefogenhet i fråga om unionsprogrammet,
 - iv) garanterar unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och att skydda unionens ekonomiska intressen.

De bidrag som avses i första stycket d ii ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.5 i budgetförordningen.

Artikel 9

Genomförande av och former för unionsfinansiering

1. Programmet ska genomföras inom ramen för direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller inom ramen för indirekt förvaltning av de organ som avses i artikel 62.1 första stycket c i den förordningen.

2. Programmet får tillhandahålla finansiering i alla former som anges i budgetförordningen.
3. Bidrag till en ömsesidig försäkringsmekanism får täcka risken i samband med återkrav av medel från mottagare och ska betraktas som en tillräcklig garanti enligt budgetförordningen. Bestämmelserna i artikel 37.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 ⁽³²⁾ ska tillämpas.

Artikel 10

Typer av åtgärder

Åtgärder som bidrar till att uppnå ett specifikt mål som anges i artikel 2 får beviljas finansiering enligt denna förordning. Särskilt verksamheter som förtecknas i bilaga I ska berättiga till finansiering.

Artikel 11

Gruppen för civil dialog

Kommissionen ska inrätta en grupp för civil dialog i syfte att säkerställa en regelbunden, öppen och transparent dialog med programmets stödmottagare och andra berörda parter i syfte att utbyta erfarenheter och god praxis och diskutera den politiska utvecklingen inom de områden och mål som omfattas av programmet och relaterade områden.

KAPITEL II

BIDRAG

Artikel 12

Bidrag

1. Bidrag inom programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VIII i budgetförordningen.
2. Medlemmarna i utvärderingskommittén får vara externa experter.

Artikel 13

Kumulativ och alternativ finansiering

1. En åtgärd som har fått ett bidrag genom programmet får också erhålla ett bidrag från något annat unionsprogram, inbegripet fonder inom ramen för delad förvaltning, under förutsättning att bidragen inte täcker samma kostnader. Reglerna för det relevanta unionsprogrammet ska tillämpas på det motsvarande bidraget till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden. Stödet från de olika unionsprogrammen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.
2. Åtgärder som tilldelats en spetskompetensstämpel enligt programmet får ta emot stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden eller Europeiska socialfonden+, i enlighet med artikel 73.4 i förordningen om gemensamma bestämmelser för 2021–2027 förutsatt att de uppfyller följande kumulativa villkor:
 - a) De har bedömts i en ansökningsomgång inom ramen för programmet.

⁽³²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

- b) De uppfyller minimikvalitetskraven i den ansökningsomgången.
- c) De kan inte finansieras inom ramen för den ansökningsomgången på grund av budgetbegränsningar.

Artikel 14

Stödberättigade enheter

1. Utöver de kriterier som anges i artikel 197 i budgetförordningen ska de kriterier för stödberättigande som fastställs i punkterna 2 och 3 i den här artikeln tillämpas:
2. Följande enheter ska vara berättigade till stöd:
 - a) Varje rättslig enhet etablerad i:
 - i) En medlemsstat eller ett utomeuropeiskt land eller territorium som är knutet till den.
 - ii) Ett tredjeland som är associerat till programmet, utom gällande det specifika mål som avses i artikel 2.2 a.
 - b) Varje rättslig enhet som inrättats i enlighet med unionsrätten, eller varje internationell organisation.
3. Ett bidrag för administrationskostnader får också tilldelas utan ansökningsomgång till det europeiska nätverket för nationella jämlikhetsorgan (Equinet) enligt artikel 7.3 b och 7.4 b, för att täcka utgifter i samband med Equinets ständiga arbetsprogram.

KAPITEL III

PROGRAMPLANERING, ÖVERVAKNING, UTVÄRDERING OCH KONTROLL

Artikel 15

Arbetsprogram

1. Programmet ska genomföras med hjälp av sådana arbetsprogram som avses i artikel 110 i budgetförordningen.
2. Arbetsprogrammet ska antas av kommissionen genom en genomförandeakt. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 22.

Artikel 16

Övervakning och rapportering

I bilaga II fastställs indikatorer för rapportering om programmets framsteg när det gäller att uppnå de allmänna och specifika mål som fastställs i artikel 2.

För att säkerställa en ändamålsenlig bedömning av programmets framsteg när det gäller att uppnå dess mål ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 18 i syfte att ändra bilaga II med avseende på indikatorerna där det anses nödvändigt samt i syfte att komplettera denna förordning med bestämmelser om inrättandet av en ram för övervakning och utvärdering.

Systemet för resultatrapportering ska säkerställa att uppgifter för övervakning av programmets genomförande och resultat samlas in ändamålsenligt, resurseffektivt och rätttidigt.

För detta ändamål ska mottagare av unionsmedel, och när så är lämpligt medlemsstaterna, omfattas av proportionella rapporteringskrav.

*Artikel 17***Utvärdering**

1. Utvärderingar av programmet ska utföras i god tid i syfte att kunna användas i beslutsprocessen.
2. Kommissionen ska utföra en interimsvärdering av programmet när tillräcklig information finns tillgänglig om genomförandet av programmet, dock senast fyra år efter det att programmet började genomföras. Interimsvärderingen ska ta hänsyn till resultaten av utvärderingarna av de långsiktiga effekterna av de föregående programmen.
3. Kommissionen ska genomföra en slututvärdering av programmet när det har genomförts, dock senast fyra år efter utgången av den period som anges i artikel 1.
4. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

*Artikel 18***Utövande av delegeringen**

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 16 ges till kommissionen till och med den 31 december 2027.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 16 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 16 ska träda i kraft om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

*Artikel 19***Skydd av unionens ekonomiska intressen**

När ett tredjeland deltar i programmet genom ett beslut antaget enligt ett internationellt avtal eller på grundval av något annat rättsligt instrument ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Olaf och revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt. När det gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att göra utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013.

KAPITEL IV

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 20

Information, kommunikation och publicitet

1. Mottagarna av unionsfinansiering ska framhålla att finansieringen kommer från unionen och säkerställa unionsfinansieringens synlighet, i synnerhet när de främjar åtgärderna och deras resultat, genom att tillhandahålla enhetlig, ändamålsenlig och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska genomföra informations- och kommunikationsåtgärder avseende programmet, åtgärder som vidtagits inom ramen för programmet och uppnådda resultat.
3. Finansiella medel som tilldelas programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen om unionens politiska prioriteringar, i den mån dessa prioriteringar har anknytning till de mål som anges i artikel 2.

Artikel 21

Kontaktpunkter för programmet

Varje enskild medlemsstat får inrätta kontaktpunkter för programmet med ansvar för att tillhandahålla opartisk vägledning, praktisk information och hjälp till programmets sökande, berörda parter och stödmottagare när det gäller alla aspekter därav, inklusive i samband med ansökningsförfarandet, spridning av användarvänlig information och programresultat, förfrågningar till partner, utbildning och formaliteter.

Kontaktpunkterna för programmet ska utföra sina arbetsuppgifter på ett oberoende sätt.

Artikel 22

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
3. Kommittén får sammanträda i särskilda konstellationer för att behandla de enskilda elementen i programmet.

Artikel 23

Upphävande

Förordningarna (EU) nr 1381/2013 och (EU) nr 390/2014 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2021.

Artikel 24

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning påverkar inte fortsatt genomförande eller ändringar av åtgärder som inletts i enlighet med förordningarna (EU) nr 1381/2013 och (EU) nr 390/2014, som ska fortsätta att tillämpas på dessa åtgärder fram till dess att de avslutas.

2. Finansieringsramen för programmet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för att säkerställa övergången mellan programmet och de åtgärder som antagits i enlighet med förordningarna (EU) nr 1381/2013 och (EU) nr 390/2014.

3. Vid behov får anslag föras in i unionens budget efter 2027 för att täcka de utgifter som föreskrivs i artikel 7.9, i syfte att möjliggöra förvaltning av åtgärder som inte slutförts senast den 31 december 2027.

Artikel 25

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2021.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 28 april 2021.

På Europaparlamentets vägnar
D. M. SASSOLI
Ordförande

På rådets vägnar
A. P. ZACARIAS
Ordförande

BILAGA I

VERKSAMHETER SOM STÖDS AV PROGRAMMET

De allmänna och specifika mål för programmet som anges i artikel 2 ska i synnerhet eftersträvas genom stöd till följande verksamheter:

1. Medvetandehöjande, främjande och spridning av information inom de områden och mål som omfattas av programmet för att förbättra kunskaperna om rättigheter och värden och relaterad policy.
2. Ömsesidigt lärande och utbyte av god praxis mellan berörda parter för att förbättra kunskaperna och den ömsesidiga förståelsen.
3. Analys- och övervakningsverksamhet för att främja en bättre förståelse av situationen i medlemsstaterna och på unionsnivå inom de områden som omfattas av programmet och för att förbättra genomförandet av unionsrätten, unionens politik och unionens värden i medlemsstaterna, inbegripet insamling av data och statistik; utveckling av gemensamma metoder och vid behov indikatorer eller riktmärken; undersökningar, forskning, analyser och enkäter; utvärderingar; konsekvensbedömning; utarbetande och offentliggörande av handledningar, rapporter och utbildningsmaterial.
4. Utbildning av berörda parter i syfte att förbättra kunskaperna om politik och rättigheter inom de områden som omfattas av programmet.
5. Utveckling och underhåll av verktyg för informations- och kommunikationsteknik.
6. Stöd till det civila samhällets organisationer och ideella aktörer som är verksamma inom de områden som omfattas av programmet
 - a) för att förbättra deras reaktionsförmåga och säkerställa att alla medborgare har lämplig tillgång till deras tjänster, rådgivningsverksamhet och stödverksamhet.
 - b) för att bedriva opinionsbildning för att främja rättigheter, vilket också stärker skyddet och främjandet av unionens värden och respekten för rättsstatsprincipen och bidrar till demokratisk dialog, insyn och god samhällsstyrning, även i fall där det civila samhällets utrymme krymper.
7. Öka medborgarnas, särskilt de ungas, medvetenhet om europeisk kultur, kulturarv, identitet och historia, även när det gäller totalitära och auktoritära regimer och andra avgörande episoder i Europas nutidshistoria, så att man stärker åminnelsen och unionsmedborgarnas engagemang för unionen och uppmuntrar tolerans, ömsesidig förståelse, interkulturell dialog och respekt för mångfald.
8. Sammanförande av medborgare av olika nationalitet och från olika kulturer genom att man ger dem möjlighet att delta i vänortprojekt och civilsamhälleliga projekt och på så sätt skapar förutsättningar för en förbättrad nedifrån och uppstrategi och främjar medborgerligt och demokratiskt engagemang.
9. Åtgärder för att uppmuntra och underlätta ett aktivt och inkluderande deltagande i uppbyggnaden av en mer demokratisk union, liksom för att öka medvetenheten om rättigheter och värden genom bestämmelsen om stöd till organisationer i det civila samhället.
10. Utveckling av de europeiska nätverkens kapacitet för att främja och vidareutveckla unionsrätten och unionens värden, politiska mål och strategier.
11. Finansiering av tekniskt och organisatoriskt stöd för genomförandet av förordning (EU) 2019/788, och därigenom stärka medborgarnas möjligheter att utöva rätten att föreslå och stödja europeiska medborgarinitiativ.
12. Förbättring av kunskapen om programmet och spridning och överförbarhet av dess resultat samt främjande av förutsättningar för att nå ut till medborgarna, inbegripet genom att inrätta och stödja kontaktpunkter för programmet.

BILAGA II

INDIKATORER

Programmet ska övervakas på grundval av en uppsättning indikatorer som är avsedda att mäta i vilken grad dess allmänna och specifika mål har uppnåtts samtidigt som de administrativa bördorna och kostnaderna minimeras. Uppgifter kommer därför att samlas in för följande indikatorer:

1. Antal personer som har nåtts av
 - a) utbildningsverksamhet,
 - b) verksamheter för ömsesidigt lärande och utbyte av god praxis,
 - c) verksamheter för medvetandehöjande, information och spridning.
2. Antal organisationer i det civila samhället som nåtts av stöd och kapacitetsutbyggnad.
3. Antal transnationella nätverk och initiativ som är inriktade på europeiskt minne och arv som en följd av ingripanden genom programmet.

Alla enskilda uppgifter ska när så är möjligt uppdelas efter kön. Interimsutvärderingen och den slutliga utvärderingen av programmet ska fokusera på varje enskilt programsegment och på varje enskild verksamhet och ska inkludera ett jämställdhetsperspektiv och en utvärdering av konsekvenserna för jämställdheten.
